

Mély-ég objektumok

Észlelő	Észlelés	Műszer
Dán András (Etyek)	1	35,5 T
Gulyás Krisztián (Veresegyház)	4	20,0 T
Kelley István (Miskolc)	8	13,7 T
Kocsis Antal (Balatonfűzfő)	1	35,5 T
Lőrinc Imre (Budapest)	3	25,4 T
Ricza Róbert (Cegléd)	2	20x60 B
Rózsa Ferenc (Vác)	3f	10,0 L
Sánta Gábor (Kisújszállás)	5	44,4 T, 35,5 T
Szabó Gábor (Monor)	16	35,5 T, 15,0 T
Szabó Gergely (Nagykőrös)	1	12,5 T
Szabó Gyula (Szeged)	15	44,4 T, 40 T
Tóth Zoltán (Fertőszentmiklós)	12	27,0 T

Június-július hónapról 67 vizuális és 3 fotografikus észlelés érkezett be 12 megfigyelőtől. Rövidítések: GX= galaxis, SN= szupernóva, Dwarf= törpegalaxis, GH= gömbhalmaz, PL= planetáris köd, DF= diffúz köd, EL= elfordított látás, KL= közvetlen látás, T= Newton-reflektor, L= refraktor, B= binokulár.

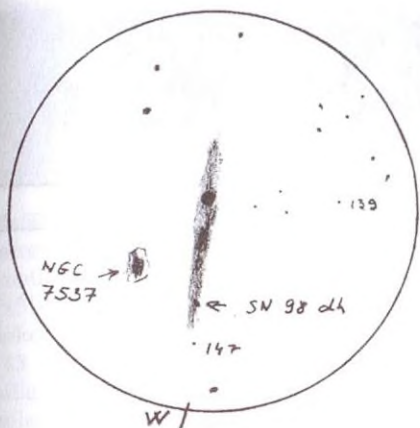
A május hónapról elmaradt és június-júliusra beígért részletesebb feldolgozás ezúttal — a rovatvezető kórházi kezelése miatt — elmarad, pedig igen érdekes és értékes anyag érkezett. Többek között Szabó Gábor, Szabó Gyula, Sánta Gábor Ágasváron ill. Monoron végzett szimultán ill. egyeztetett észlelései törpegalaxisokról, diffúz és reflexiós ködökről stb. Ugyancsak jelentős mennyiségű észlelést végzett Tóth Zoltán, Kelley István és Gulyás Krisztián az ajánlati lista alapján. Ezúttal már a 27 Cyg környéki nyílthalmazoktól sem zárkoztak el észlelőink. Sajnos ezeket a megfigyeléseket csak következő számunkban tudjuk bemutatni.

Szerencsére egy „aktuális” szupernóva ebben az időszakban is kiegészítette az észlelhető objektumok listáját: az NGC 7541 Psc GX-ban fellobbant SN 1998dh. Ezt az objektumot többen is észlelték (ezúttal négy-öt fő), főként nagyobb távcsövekkel, Ágasvárról. Most Sánta Gábor rajzát mutatjuk be.

NGC 7541 Psc GX + SN 1998dh

NGC 7537 Psc GX

44,4 T, 230x: Az ágasvári táborban értesültem az NGC 7541 szupernóvájáról, melyet július 30/31-re virradó éjszaka sikerült is észlelni, majd aug. 2-án ismét. Az NGC 7541 GX hosszúkás fényfolt, intenzívebb centrális vidékkel, ettől Ny-ra a köd peremvidékén látható a SN. A magvidék erősen inhomogén, de a nagy távcsővel jól látszik az NGC 7537 Psc GX is, kicsi, viszonylag fényes magú, diffúz és enyhén

elliptikus ködfoltként (PA 60/240 fekvésű). A nagy köd kb. $9' \times 2'$ is van, míg az SN 1998dh-t augusztus 2-án $14^m,5$ -ra becsültem. (Sánta Gábor)

Az SN-t, illetve az NGC 7541 Psc GX-t (a társként látható NGC 7537-tel) észlelők: Dán András (35,5 T), Kocsis Antal (35,5 T), Szabó Gábor (35,5 T), továbbá az információk szerint még néhányan Dán András $35,5$ cm-es Newton-reflektorával ill. a $44,4$ cm-es Sztikay-féle Dobsonnal. A szupernóva becsült fényességadatai $14^m,3$ és $14^m,5$ közé esnek, így messze elmaradnak a tavaszi szupernóvák fényességétől.

PAPP SÁNDOR

Folytatás a 44. oldalról!

Július végéig még hét alkalommal észleltük, de jelentősebb változás e rövid időszak alatt nem történt. Szinte minden megfigyelésben említik, hogy a kómában van egy sűrűbb tartomány. Sánta Gábor 29-én este készítette leírását: „Szép csillagmezőben látszó $12^m,0$ -s kométa, melynek elnyúlt, $2,5$ – $2'$ -es kómája van. Egy pici mag is érzékelhető benne, de ez nem csillagszerű, és nem is a kóma közepén látszik.”

Az üstökös nagy pályahajlása miatt gyakorlatilag jövő júniusig megfigyelhető lesz, maximális fényességét 1999 februárjában fogja elérni $9^m,5$ -nál, majd március közepén 2° -ra megközelíti az északi pólust!

Halvány üstökösök

C/1997 T1 (Utsunomiya). Május 23-án este kereste meg e sorok írója, a $0,8$ -es, DC= $2'$ -es, kerek folt fényessége $14^m,5$ volt.

C/1998 M1 (LINEAR). Ezt is a rovatvezető próbálta elérni július 29-én este, de a holdfény és a 10° -os horizont feletti magasság megakadályozta a 15^m -ra előrejelzett égitest megpillantását. Összfényessége $1'$ -es átmérőt feltételezve biztosan kisebb volt $13^m,5$ -nál.

C/1998 M4 (LINEAR). Sánta Gábor és Sárnecky Krisztián kereste meg július 29-én. A diffúz $0,5$ -es kométa fényességét $15^m,0$ -ra ill. $14^m,8$ -ra becsülték. Az internetes honlapokon megjelent észlelések tanúsága szerint ekkor látta először emberi szem.

SÁRNECKY KRISZTIÁN

ÜSTÖKÖS GYORSHÍREK

Gyorshíreinkben az amatőrök számára érdekes új üstökösök, kisbolygók előrejelzéseit közöljük. Küldjön megcímzett, felbélyegzett borítékokat — 5–5 db-ot — a rovatvezető címére! (Sárnecky Krisztián, 1193 Budapest, Vécsey u. 10.)